

Tomas Kačerauskas (VGTU)

Filotopo tylūs pasitraukimai ir sugrįžimai

Pranešimo santrauka

Arvydas Šliogeris laikė save filotopu, t. y. išsisknijusiu savo mylimoje (philo-) vietoje (topos), teikiančiu pirmenybę veikiau senelio skiedrynei nei Aristotelio globalioms kategorijoms. Vis dėlto kiekvienas filosofas, nors ir būdamas savitas, panašus į visus kitus pradedant Sokratu dėl kelių dalykų. Pirma, jis niekur nesitraukia iš savo vietos – kas tai bebūtų Atėnų polis ar I. Kanto gatvė Pilaitėje. Antra, jis žadina piliečius iš jų vartotojiško snaudulio atkreipdamas dėmesį į netikrus pažangos pažadus. Trečia, jis prakalbina šalia esančius daiktus, kurie atsiveria kaip meno žymės mūsų kasdienybėje. Ketvirta, vietoj triukšmingos komunikacijos medijose jis renkasi tylų bendravimą auditorijoje, namuose ar ligoninėje. Maža to, jis išlieka anapus komunikacijos bylodamas jusliniame horizonte tarp kalbos tolumoje ir tiesiogiai matomų daiktų artumoje. Penkta, jis nebijo kalbėti apie mirtį, kuri mus stebėtina būdu sieja. Galiausiai jis sėda į savo valtį ir pasitinka audringą jūrą. Šliogeris nuolat pasitraukdavo ir grįždavo. Pasitraukimas – ne tik prie Grūdų upelio su meškere ir fotoaparatu. Jis nuolat pasitraukdavo ir dėl ligos, bet grįžęs visus nustebindavo savo nauja knyga ar vertimu. Ar turime išeiti, kad sugrįžtume? Ar Šliogeris išėjo, kad sugrįžtų jo knygos ant mūsų stalo?